

BUTLLETÍ

DE LA

Institució Catalana d'Història Natural

2.ª SÈRIE

BARCELONA, OCTUBRE 1924

VOL. IV—NÚM. 7

SECCIÓ OFICIAL

SESSIÓ CIENTÍFICA DEL 2 D'OCTUBRE DE 1924

Presidència del Sr. Domènec PALET i BARBA

President

Amb assistència del membres senyors AGUILAR-AMAT (Secretari), BATALLER, BOFILL i PICHOT, CANALS, CODINA, FONT, MAS DE XAXARS, SALA i ZARIQUIEY i ALVAREZ el Sr. President obrí la sessió a les 18^h45.

El membre Sr. CODINA manifesta que en la Sala de Juntes de la Facultat de Medicina d'aquesta Universitat, s'ha instal·lat, durant el mes de juny, la Exposició oficial dels treballs anatòmics executats pels alumnes de la Càtedra de Tècnica anatòmica a càrrec del Dr. En Antoni RIERA i VILARET.

Aitals treballs han sigut dirigits per nostre consoci Dr. En Joan VÁZQUEZ i SANS, ocupant-me d'ells, per versar especialment sobre temes de Anatomia comparada i Embriologia, resultant la exposició en conjunt una prova convincent de la relació íntima entre les Ciències Naturals i la Medicina. Fa uns quatre anys, que l'esmentat company presentà als seus superiors, un projecte de reforma del Museu anatòmic de la esmentada

Facultat que sots un pla uniforme es proposava estudiar la filogènia de les distintes parts orgàniques, cosa que fou aprobada. Amb la labor realitzada durant els últims anys, es constituïran en breu, els primers Museus de Anatomia comparada i Embriologia de Espanya, puix pugen alguns milers les preparacions seleccionades. Totes i cada una de les preparacions, per ara sols de vertebrats, on es destaca la clara sistematització i el mètode d'estudi procurant, pel nombre de tipus zoològics que conté, sigui lo suficient amplia per a que les lleis generals morfològiques del òrguen en qüestió resultin ben manifestes, es limiten a mostrar fets: les conseqüències deu traure-les cada hu conforme el seu particular criteri.

Com complement d'aquests treballs s'ha constituït un Laboratori de Embriologia i Anatomia comparada microscòpica a càrrec del mateix Sr. VÁZQUEZ on es treballa ja activament. Tots aquets treballs s'han verificat sens subvenció oficial de cap mena, havent lograt la deguda col·laboració dels alumnes de Medicina i posant en joc l'esmentat company alguns ressorts de la Pedagogia universitària tan desconeguda entre nosaltres. Es aquest un exemple molt digne de tenir-se en compte i que no deu ésser oblidat per quins es preocupen de l'explendor de la Universitat futura i cal felicitar molt cordialment al Dr. VÁZQUEZ per l'èxit obtingut.

El Sr. President donà compte de la mort del herpetòleg i paleontòleg valencià Eduard BOSCA i CASANOVES ocorreguda últimament i s'acorda consti el sentiment de l'INSTITUCIÓ per la pèrdua d'un dels degans dels naturalistes espanyols.

COMUNICACIONS VERBALS:

El *Rhizopogon aestivus* Wulf. (*R. rubescens* Tul.) a Montesquiú (Província de Barcelona).—Comunica el Dr. FONT QUER, haver determinat aquest bolet de la família de les Himenogastràcies, recollit a darrers de setembre passat pel company Joan Bta. d'AGUILAR-AMAT, prop de Montesquiú, a les pinedes de *Pinus silvestris* i boixos de la Baga del Castell, a uns 750 m. d'altitud. Es gènere nou per Catalunya.

A propòsit de una nova varietat de *Chrysomela menthastri* Suffr. (COL. CHRYSOMELIDAE).—Manifesta el Sr. CODINA que llegint en «Miscellanea Entomològica», n.º 12, vol. XXVII, juny 1924, pag. 89, una nota del Sr. H. DU BUYSSON sobre unes varietats de color inèdites de la *Chrys. menthastri*, ha recordat que una d'aquestes varietats, l'anomenada *tolosana*, l'havia ell recollida, no escassa, fa temps, a Setcases (Pir. Gironí), 1-15, VIII. 911 en les *Mentha*, de les vores del Ter, junt amb la forma de prioritat. Efectivament, 5 exemplars d'aquella procedència, que presenta, son en la seva col·lecció dipositada en el Museu de C. N. de Barcelona. La color és d'un «bronzé cuivreux, médiocrement brillant» tal com diu l'autor. Els topo-tipus son: un exemplar de Aix (P. SIRGUEV), i un altre reco-

llit sots el talús, en amunt de Toulouse, al Port Garaud, el 25. VI. 1887 sobre *Mentha rotundifolia* L. (H. DU BUYSSON).

TREBALLS ORIGINALS: Mr. M. CHEVALIER. Note sur les terrains Néogènes des Vallées du Valira.—Dr. TROTTER. Primeres observacions sobre el Sol-cuit del Avellaner a Catalunya.—A. MATONS. Altres observacions sobre el Sol-cuit.—E. MARVIER. Notas de un viaje a Las Hurdes.—Dr. FONT QUER. *De Alliis ebusitanis*.—Dr. A. TORRES. *Buchanania reticulata*. Rectificación importante.—Dr. F. HAAS. Un insecto burlador.

I no havent més assumptes el Sr. President aixeca le sessió a les 19'45.

De Alliis ebusitanis

pel

Dr. P. FONT-QUER

I

Els pagesos d'Eivissa conreen una espècie d'all, que ells anomenen *porro*, procedent de peus espontanis de les costes i esculls de tramuntana i ponent. Nosaltres vegérem abundant aquest all a l'escull dit «Espardell del Frare de l'Espartar». D'allí vingueren els exemplars del Jardinet botànic del Museu en 1920. Des d'aquesta data han florit cada any i han prosperat a manta al susdit Jardí. L'època de floració comença cap a mitjans de juliol.

Pertany aquesta espècie d'all a la secció *Porrum*, i és del grup de l'*Allium Ampeloprasum* L.; segons els autors l'*A. Ampeloprasum* seria l'origen de la raça *A. Porrum*, la pàtria de la qual no donà LINNÉ (Sp. pl. ed. I, p. 295; 1753), ni sembla la dita raça ésser coneguda més que cultivada o subespontània.

A l'entorn de l'*A. Ampeloprasum*, considerat en sentit estricte, hom hi pot agrupar un seguit d'espècies pròpies dels països de la Mediterrània: *A. leucanthum* Koch, *A. pruinosum* (Boiss.), *A. Pardoii* Loscos, *A. pyrenaicum* Costa et Vay., *A. gaetulum* Batt. et Trab. *A. tortifolium* Batt. et Trab., etc. El d'Eivissa entra també en el grup i tal volta és el més semblant de tots ells a l'*A. Porrum* cultivat o subespontani, distint, però, pel bulb i pels caràcters que més avall assenyalarem.